

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Michalska

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Kapanowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 listopada 2021 r. w Warszawie

sprawy T. S. i P. S.

z udziałem (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o odpowiedzialność członków zarządu spółki za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek odwołania T. S. i P. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 11 grudnia 2017 r. znak: (...) i z dnia 11 grudnia 2017 r. znak: (...)

I. uchyla zaskarżone decyzje i przekazuje sprawę do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz T. S. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie;

III. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz P. S. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie;

IV. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie.

Sygn. akt VII U 203/18

UZASADNIENIE

T. S. w dniu 12 stycznia 2018 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 grudnia 2017 r. znak: (...) wniósł o uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a. oraz wskazał, że przedmiotem zaskarżonej decyzji są zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FPiFGŚP należne od płatnika: (...) Sp. z o.o. Zdaniem odwołującego nie jest prawnie możliwe rozstrzygnięcie w formie decyzji administracyjnej sprawy, która już została rozstrzygnięta decyzją ostateczną, albo równoważnym orzeczeniem administracyjnym. W sprawie

odpowiedzialności za spłatę przedmiotowych składek zawarto umowę z dnia 31 października 2017 r. pomiędzy (...) Oddziałem ZUS a (...) Sp. z o.o. Na mocy tej umowy płatnik zobowiązał się do pokrywania przedmiotowych składek w miesięcznych ratach po około 7-8 tysięcy zł. Na mocy §5 tej umowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał się do niewszczynania postępowań egzekucyjnych, umorzenia postępowań już wszczętych w zakresie przedmiotowych składek. Jak wynika z przepisu art. 29 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zawarta umowa ta powinna być traktowana jak decyzja administracyjna. W ocenie odwołującego sprawa spłaty zaległych składek została w sposób ostateczny merytorycznie rozstrzygnięta. Wobec tego wydana przez organ rentowy decyzja nr (...) jest obciążona wadą prawną. W szczególności zawiera rozstrzygnięcie sprzeczne z treścią §5 umowy z dnia 31 października 2017 r. Zdaniem odwołującego w sprawie powinien mieć zastosowanie art. 156 §1 pkt 3 k.p.a., na podstawie którego organ stwierdza nieważność decyzji, która dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną albo sprawy, którą załatwiono milcząco. Przepis ten dotyczy nie tylko decyzji, ale także postanowień i innych aktów administracyjnych merytorycznie rozstrzygających sprawę. Możliwe jest stwierdzenie nieważności decyzji w sprawie, która została załatwiona milcząco, a więc tym bardziej takiej, która została załatwiona w sposób nie milczący, lecz aktem administracyjnym w formie pisemnej o równoważności rozstrzygnięcia sprawy w formie decyzji i umowy. Odwołujący składał już do ZUS wnioski o uchylenie decyzji podając argumentację jak powyżej, jednak organ rentowy tego nie uczynił (odwołanie, k. 3 – 4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Organ rentowy podniósł, że w odwołaniu ubezpieczony nie kwestionuje co do zasady odpowiedzialności za zobowiązania spółki oraz istnienia zaległości. Podnosi, że 31 października 2017r. zawarto układ ratalny, oraz że wniósł o stwierdzenie nieważności decyzji. W myśl art. 83a ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych decyzje ostateczne Zakładu, od których nie zostało wniesione odwołanie do właściwego sądu, mogą być z urzędu przez Zakład uchylone, zmienione lub unieważnione, na zasadach określonych w przepisach k.p.a. Oznacza to, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych można stwierdzić nieważność decyzji tylko wówczas, jeżeli nie wniesiono od niej odwołania. A *contrario*, jeżeli odwołanie wniesiono - nie można wszcząć postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji. Jest to zatem odmienna regulacja, niż postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji określone w k.p.a. Ponieważ w niniejszej sprawie wniesiono odwołanie od decyzji organ rentowy decyzją z 19 stycznia 2018r. odmówiono wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji. Od decyzji tej służy odwołanie do sądu powszechnego (uchwała Sadu Najwyższego z 23 marca 2011r. sygn. akt I UZP 3/10). Organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności osób trzecich za zaległości (...) Sp. z o. o wszczęto w oparciu o prawomocne postanowienie z 19 czerwca 2017r. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Nie wskazano przesłanek egzoneracyjnych. W związku z powyższym zaskarżona decyzją orzeczono o odpowiedzialności odwołującego za zobowiązania płatnika na podstawie art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa. W ocenie organu rentowego zawarcie układu ratalnego nie stoi na przeszkodzie wydania tego rodzaju decyzji w świetle bezskuteczności egzekucji. Fakt wszczęcia postępowania układowego oraz fakt wydania decyzji restrukturyzacyjnej i o rozłożeniu na raty spłaty zaległości podatkowych nie przesądza o tym, że spełnione zostały przesłanki ekskulpujące odpowiedzialność członka zarządu za zaległości podatkowe osoby prawnej (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 lutego 2013 r. II FSK 3204/12, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 24 lutego 2011 r. I SA/Po 18/11, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 20 sierpnia 2008 r. III SA/Wa 377/08) (odpowiedź na odwołanie, k. 5-6 a.s.).

P. S. w dniu 12 stycznia 2018 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 grudnia 2017 r. znak: (...) wniósł o uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a. oraz wskazał, że przedmiotem zaskarżonej decyzji są zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FPiFGŚP należne od płatnika: (...) Sp. z o.o. Zdaniem odwołującego nie jest prawnie możliwe rozstrzygnięcie w formie decyzji administracyjnej sprawy, która już została rozstrzygnięta decyzją ostateczną, albo równoważnym orzeczeniem administracyjnym. W sprawie odpowiedzialności za spłatę przedmiotowych składek zawarto umowę z dnia 31 października 2017 r. pomiędzy (...) Oddziałem ZUS a (...) Sp. z o.o. Na mocy tej umowy płatnik zobowiązał się do pokrywania przedmiotowych składek w miesięcznych ratach po około 7-8 tysięcy zł. Na mocy §5 tej umowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał się do niewszczywania postępowań egzekucyjnych, umorzenia postępowań już wszczętych w zakresie przedmiotowych składek. Jak wynika z przepisu art. 29 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zawarta umowa ta powinna być traktowana jak decyzja administracyjna. W ocenie odwołującego sprawa spłaty zaległych składek została w sposób ostateczny merytorycznie rozstrzygnięta. Wobec tego wydana przez organ rentowy decyzja nr (...) jest obciążona wadą prawną. W szczególności zawiera rozstrzygnięcie sprzeczne z treścią §5 umowy z dnia 31 października 2017 r. Zdaniem odwołującego w sprawie powinien mieć zastosowanie art. 156 §1 pkt 3 k.p.a. (odwołanie, k. 3-4 akt VII U 204/18).

W odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 11 grudnia 2017 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał tożsamą argumentację jaką zawarł w odpowiedzi na odwołanie od decyzji dotyczącej T. S. (odpowiedź na odwołanie, k. 5-6 akt VII U 204/18).

Zarządzeniem z dnia 21 lutego 2018 r. sprawę VII U 204/18 połączono na podstawie art. 219 k.p.c. ze sprawą VII U 203/18 celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (zarządzenie, k. 7v. akt VII U 204/18).

Pismem procesowym z dnia 25 października 2021 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o uchylenie zaskarżonych decyzji ZUS oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego na rzecz spółki (pismo z 25 października 2021 r., k. 358 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. jest wpisana do KRS od dnia 6 sierpnia 2002 r., od dnia 16 września 2010 r. T. S. jest prezesem zarządu, a P. S. jest wiceprezesem zarządu (odpis KRS, k. 81-95 a.s., uchwała nr 10 z powołania zarządu spółki, k. 234 a.s.).

W dniu 25 kwietnia 2017 r. P. S. złożył w ZUS wniosek o informację o stanie konta płatnika składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Organ rentowy w odpowiedzi na złożony wniosek wskazał, że na dzień 17 lipca 2017 r. u płatnika składek na podstawie deklaracji rozliczeniowych oraz dowodów wpłat za okres 10/2002/05/2017 r. figurują niedopłaty z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (wniosek z 25 kwietnia 2017 r., odpowiedź na wniosek z 17 lipca 2017 r. - nienumerowane karty a.r.).

Dyrektor (...) Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. prowadził egzekucję na podstawie tytułów wykonawczych na poczet należności z tytułu nieopłaconych składek z rachunku bankowego prowadzonego przez (...) Bank S.A. oraz (...) Bank S.A., które okazało się nieskuteczne. Wobec tego Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. postanowieniem z dnia 19 czerwca 2017 r. umorzył postępowanie egzekucyjne w stosunku do zobowiązanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (postanowienie z 19 czerwca 2017 r. – nienumerowane karty a.r.).

W dniu 23 czerwca 2017 r. organ rentowy wydał zawiadomienie o wszczęciu postępowania z urzędu w sprawie przeniesienia odpowiedzialności na T. S. i P. S. – członków zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. za jej zobowiązania obejmujące należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (zawiadomienie o wszczęciu postępowania z urzędu z 23 czerwca 2017 r. - nienumerowane karty a.r.).

Postanowieniem z dnia 6 września 2017 r. organ rentowy wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie przeniesienia odpowiedzialności na członków zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (postanowienie z dnia 6 września 2017 r. - nienumerowane karty a.r.).

W dniu 31 października 2017 r. organ rentowy wydał postanowienie o podjęciu zawieszono postępowania (postanowienie z dnia 31 października 2017 r. - nienumerowane karty a.r.).

W dniu 31 października 2017 r. między Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. została zawarta umowa nr (...) o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek w ogólnej kwocie 352.198,33 zł na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Dłużnik na podstawie tej umowy uznał kwotę należności 352.198,33 zł i zobowiązał się do opłacania poszczególnych rat należności z tytułu składek w terminach i wysokości wynikających z harmonogramu spłat. Wierzyciel w ramach umowy zobowiązał się do podjęcia działań zmierzających do zawieszenia wcześniej wszczętych i niezakończonych postępowań egzekucyjnych dotyczących należności z tytułu składek objętych umową, niewszczywania i niewznawiania postępowań egzekucyjnych przez okres obowiązywania umowy, podjęcia działań do umorzenia postępowania egzekucyjnego dotyczącego należności z tytułu składek objętych umową po całkowitej ich spłacie zgodnie z harmonogramem oraz uregulowaniu należnych kosztów egzekucyjnych. Układ ratalny zawierał należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okresy 08/2007-12/2007, 04/2008-06/2008, 08/2008, 01/2009, 03/2009, 08/2009,09/2009, 11/2009-01/2010, 03/2010-11/2010, 01/2011-07/2013, 09/2013, 11/2013-11/2015, 01/2016-03/2016, 05/2016-05/2017, ubezpieczenie zdrowotne 10/2006-04/2007, 06/2007-12/2007, 02/2008, 08/2009, 06/2010-08/2010, 10/2010, 12/2010, 06/2011-08/2011, 10/2011, 12/2011-02/2012, 04/2012-11/2015, 01/2016, 03/2016, 05/2016-01/2017, 04/2017, 05/2017, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych 04/2008, 08/2009, 06/2011, 10/2011, 10/2012, 01/2013, 05/2013, 06/2013, 10/2013-09/2014, 12/2014, 04/2015-08/2015 (umowa z 31 października 2017 r., k. 20 – 31 a.s., zeznania świadka D. W., k.73v. -74 a.s., zeznania P. S., k. 176v.-178 a.s., zeznania T. S., k. 178—178v. a.s.).

Pismem z dnia 29 listopada 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. poinformował T. S. i P. S. – członków zarządu o zakończeniu postępowania w sprawie ustalenia osób odpowiedzialnych za zobowiązania (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (zawiadomienie o zakończeniu postępowania - nienumerowane karty a.r.).

W dniu 11 grudnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję znak: (...) na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 107 § 1, § 2 pkt. 2 i 4 i art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa w związku z art. 31 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, na podstawie której stwierdził odpowiedzialności T. S. za zobowiązania płatnika (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., solidarnie z P. S. oraz ww. spółką z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami za zwłokę oraz kosztami postępowania egzekucyjnego w łącznej kwocie 61.555,36 zł, na którą składają się składki na:

Ubezpieczenia społeczne:

- 34.469,57zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres od 12/2011 r. do 07/2013 r.; 09/2013 r.; od 11/2013 r. do 11/2015 r.; od 01/2016 r. do 05/2017 r
- 12.392,00zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na 11 grudnia 2017 r
- 2.229,13zł - z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego;

Ubezpieczenie zdrowotne:

- 7.331,63zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres od 12/2011 r. do 02/2012 r.; od 04/2012 r. do 11/2015 r.; 01/2016 r.; 03/2016 r.; od 05/2016 r. do 01/2017 r.; od 04/2017 r. do 05/2017 r.;
- 2.585,00zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na 11 grudnia 2017 r.;
- 1.434,21zł - z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego;

Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- 650,77zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 10/2012 r.; 01/2013 r.; od 05/2013 r. do 06/2013 r.; od 10/2013 r. do 09/2014 r.; 12/2014 r.; od 04/2015 r. do 08/2015 r.;
- 195,00zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na 11 grudnia 2017 r.;
- 268,05zł - z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego (decyzja ZUS z 11 grudnia 2017 r. - nienumerowane karty a.r.).

W dniu 11 grudnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję znak: (...) na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 107 § 1, § 2 pkt. 2 i 4 i art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa w związku z art. 31 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, na podstawie której stwierdził odpowiedzialności P. S. za zobowiązania płatnika (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., solidarnie z T. S. oraz ww. spółką z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami za zwłokę oraz kosztami postępowania egzekucyjnego w łącznej kwocie 61.555,36 zł, na którą składają się składki na:

Ubezpieczenia społeczne:

- 34.469,57zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres od 12/2011 r. do 07/2013 r.; 09/2013 r.; od 11/2013 r. do 11/2015 r.; od 01/2016 r. do 05/2017 r.
- 12.392,00zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na 11 grudnia 2017 r.
- 2.229,13zł - z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego;

Ubezpieczenie zdrowotne:

- 7.331,63zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres od 12/2011 r. do 02/2012 r.; od 04/2012 r. do 11/2015 r.; 01/2016 r.; 03/2016 r.; od 05/2016 r. do 01/2017 r.; od 04/2017 r. do 05/2017 r.;
- 2.585,00zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na 11 grudnia 2017 r.;
- 1.434,21zł - z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego;

Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- 650,77zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 10/2012 r.; 01/2013 r.; od 05/2013 r. do 06/2013 r.; od 10/2013 r. do 09/2014 r.; 12/2014 r.; od 04/2015 r. do 08/2015 r.;
- 195,00zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na 11 grudnia 2017 r.;
- 268,05zł - z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego (decyzja ZUS z 11 grudnia 2017 r. - nienumerowane karty a.r.).

W dniu 29 grudnia 2017 r. T. S. wniósł o stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej na podstawie art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a. w odniesieniu do decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 11 grudnia 2017 r. znak: (...) (wniosek z 29 grudnia 2017 r. - nienumerowane karty a.r.).

Decyzją z dnia 19 stycznia 2018 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił wszczęcia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 11 grudnia 2017 r. znak: (...) (decyzja ZUS z 19 stycznia 2018 r. - nienumerowane karty a.r.).

Postanowieniem z dnia 8 września 2020 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu księgowości celem ustalenia, czy organ rentowy prawidłowo księgował wszystkie wpłaty (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. dokonywane na ubezpieczenia społeczne (postanowienie z 8 września 2020 r., k. 274 a.s.).

W opinii z dnia 9 listopada 2020 r., biegła sądowa z zakresu księgowości E. Z. wskazała, że analizowała okres od listopada 2002 r. do marca 2019 roku. Wysokość zadłużenia (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na dzień 31 października 2017 r. zgodnie z opinią biegłej wynosiła z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne 65.229,34 zł, ubezpieczenie zdrowotne 60.934,70 zł, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych 1.688,00 zł. Łącznie wysokość składek zaległych na dzień zawierania umowy wynosiła według biegłej 127.852,04 zł. Spółka nie regulowała należnych składek terminowo, co było utrudnieniem dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w prowadzeniu rozliczeń konta. Opóźnienia w opłacaniu składek skutkowały naliczaniem odsetek, a także kosztów upomnień i egzekucyjnych. To z kolei powodowało, że wpłaty dokonywane przez Spółkę nie wystarczały na pokrycie całej należnej składki, gdyż dochodziły koszty odsetek i egzekucyjne. Nie pokrycie należnych składek w pełnej wysokości skutkowało naliczeniem odsetek i dodatkowych kosztów. Biegła stwierdziła, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w sposób nieprawidłowy dokonał rozliczenia składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych uiszczonych przez Spółkę od listopada 2002 roku do marca 2019 roku. Wątpliwości budzą dokonywane naliczenia i rozliczenia części kosztów egzekucyjnych dotyczące składek uiszczonych kilka lat wcześniej, a także księgowanie kosztów egzekucyjnych w 2018 r. jako dotyczące składek za lata wcześniejsze i jednocześnie rozliczanie ich z wpłatami dokonanyymi w okresach wcześniejszych. Organ rentowy koszty egzekucyjne dotyczące 2007 r. księgował w 2018 r. i rozlicza je z wpłatą z 2009 r. Organ rentowy naliczał koszty egzekucyjne w przypadku składki opłaconej 13 dni po terminie po 12 latach od jej uiszczenia. Zdaniem biegłej niezrozumiałe jest pojawienie się starszych zaległości aniżeli te uwzględnione w umowie o rozłożeniu zaległości płatnika na raty. W konkluzji biegła uznała rozliczenia dokonywane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych za nieprawidłowe (opinia biegłej z zakresu księgowości, k. 280-315 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów, które zostały zgromadzone w aktach sprawy i w aktach organu rentowego. W ocenie Sądu istotny wpływ na rozstrzygnięcie zawisłego w niniejszej sprawie sporu stanowiła podstawa wydanej przez biegłego z zakresu księgowości opinia. Dodatkowo ustaleniu stanu faktycznego Sąd dokonał na podstawie zeznań świadka D. W. i odwołujących P. S. i T. S..

Dowody z dokumentów zostały ocenione jako wiarygodne. Żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności bądź treści, wobec tego stanowiły one podstawę dokonanych ustaleń. Sąd dał wiarę również zeznaniom świadka D. W. i odwołujących P. S. i T. S., które korelowały z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie. Sąd miał na uwadze, że odwołujący P. S. i T. S. kwestionowali wysokość zadłużenia określoną przez organ rentowy w zaskarżonych decyzjach, bowiem twierdzili, że od czasu kiedy pełnił oni funkcje członków zarządu na bieżąco realizowali zobowiązania wobec ZUS. W tych okolicznościach Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego księgowego celem ustalenia, czy organ rentowy prawidłowo rozliczał składki opłacane przez spółkę. Sporządzoną przez biegłego sądowego z zakresu księgowości E. Z. opinię Sąd podzielił w całości. Biegła szczegółowo i rzetelnie, w postaci tabel przedstawiła swoje wyliczenia i wskazała dokładnie za które miesiące organ rentowy dokonał nieprawidłowych rozliczeń, co wpływało na rozbieżności w wysokości ostatecznych kwot zaległości składkowych (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., biegła w tym zakresie dokładnie odniosła się do tezy dowodowej Sądu i udzieliła jednoznacznych wyjaśnień.

Z tych też względów Sąd uznał wnioski końcowe biegłej i mając na względzie charakter sporu w niniejszej sprawie przyjął je jako podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 grudnia 2017 r. znak: (...) i z dnia 11 grudnia 2017 r. znak: (...) należało uchylić, sprawę zaś przekazać do ponownego rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W..

Na podstawie art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. Sąd uchyła zaskarżoną decyzję i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania organowi rentowemu, jeżeli taka decyzja nakładająca na ubezpieczonego zobowiązanie, ustalająca wymiar tego zobowiązania lub obniżająca świadczenie, została wydana z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym.

W ocenie Sądu po stronie organu doszło do rażącego naruszenia przepisów o postępowaniu przed organem rentowym, a więc zachodziła konieczność uchylenia wadliwej decyzji.

Odnosząc regułę, iż w sprawie, w której wniesiono odwołanie od decyzji organu rentowego, przedmiot oraz zakres rozpoznania i orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych wyznacza treść tej decyzji, zaskarżonymi decyzjami z dnia 11 grudnia 2017 r. znak: (...) i z dnia 11 grudnia 2017 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. stwierdził odpowiedzialność P. S. i T. S. za zobowiązania płatnika (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., solidarnie z ww. spółką z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami za zwłokę oraz kosztami postępowania egzekucyjnego w łącznej kwocie 61.555,36 zł. Odwołujący zakwestionowali wysokość zadłużenia określoną przez organ rentowy w zaskarżonych decyzjach, bowiem ich zdaniem w czasie pełnienia przez nich funkcji członków zarządu, spółka na bieżąco realizowała należności składkowe, zaś zadłużenie, która zostało m.in. objęte układem ratalnym dotyczyło okresu wcześniejszego przed 2010 r.

Osnowa decyzji administracyjnej jest najistotniejszym elementem decyzji administracyjnej, jej kwintesencją, gdyż wyraża wolę organu administracji, jako rezultatu zastosowania normy prawa materialnego do konkretnego przypadku, w kontekście konkretnych okoliczności faktycznych i materiału dowodowego. Ma zatem zawsze charakter rozstrzygnięcia, przesądzającego o istocie sprawy. Rozpoznanie żądania z zakresu ubezpieczeń społecznych przez sąd musi poprzedzać postępowanie przed organem rentowym i wydanie decyzji (por. wyrok SN z dnia 26 maja 1999 r., sygn. akt II UKN 662/98, OSNAPIUS 2000, nr 15, poz. 595).

Odnosząc się do przedmiotu odpowiedzialności członków zarządu spółki wskazać należy, że zgodnie z art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W myśl wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r. (II UK 303/09 LEX nr 603839) przepis art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - również w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2010 r. przed zmianą dokonaną przez art. 45 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych - stanowi podstawę odpowiedniego stosowania do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na ubezpieczenie zdrowotne przepisów dotyczących składek na ubezpieczenia społeczne o odpowiedzialności osób trzecich za zaległości składkowe (podobnie Sąd Najwyższy w uchwałach z dnia 7 maja 2008 r., II UZP 1/08 (OSNP 2008 nr 23-24, poz. 352) i z dnia 4 czerwca 2008 r., II UZP 3/08 (OSNP 2009 nr 11-12, poz. 148)

Również w wyroku z dnia 21 stycznia 2010 roku (LEX nr 583805) Sąd Najwyższy stwierdził, że członkowie zarządu spółki z o.o. mogą być, na podstawie wykładni językowo-logicznej, celowościowej i systemowej przepisów art. 116 o.p. w związku z art. 32 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych obarczeni odpowiedzialnością za niezapłacone składki także w odniesieniu do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na ubezpieczenie zdrowotne.

Natomiast zgodnie z art. 107 § 1 i 2 pkt 2 i 4 cytowanej ustawy Ordynacja podatkowa odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości z tytułu składek wynikające z prowadzenia działalności i odsetki za zwłokę oraz koszty egzekucyjne.

Odnosząc się zatem do zasad odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za zaległości w zakresie uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne, powszechne ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wskazać należy, że zgodnie z art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej, obejmuje zaległości składkowe z tytułu zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członków zarządu.

Stosownie do treści art. 116 § 2 Ordynacji Podatkowej, odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu.

W odniesieniu do powołania i odwołania członków zarządu decydujące znaczenie ma powzięta uchwała o ich powołaniu/odwołaniu (por. wyrok NSA w K. z 9 września 2002r. I SA Ka 1259/01 POP 2004/1/5 wyrok Sądu Najwyższego z 25.09.2005r. VCK 198/02 Wokanda 2004/6).

Zaakcentowania przy tym wymaga, iż w sprawach tego rodzaju na organie rentowym spoczywa ciężar udowodnienia okoliczności pozytywnych, natomiast członek zarządu – aby uwolnić się od odpowiedzialności – powinien wykazać którąkolwiek z okoliczności negatywnych wskazanych powyżej (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 26 października 2005 r., sygn. akt I FSK 30/05; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 14 września 2005 r., sygn. akt I FSK 2062/04).

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zbadanie wystąpienia ww. przesłanek, wobec wątpliwości skarżących co do wysokości spornych zaległości składkowych, należało poprzedzić ustaleniem, czy organ rentowy prawidłowo ustalił w zaskarżonych decyzjach wysokość zobowiązania płatnika (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. z tytułu nieopłaconych składek, a następnie obciążył za nie odpowiedzialnością członków zarządu P. S. i T. S..

W niniejszej sprawie organ rentowy wydał decyzję o wysokości zadłużenia, którego wysokość została określona na kwotę 61.555,36 zł. Sąd miał na uwadze, że w okresie poprzedzającym wydanie zaskarżonych decyzji organ rentowy prowadził postępowanie mające na celu ustalenie odpowiedzialności członków zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Zostało ono zawieszono 6 września 2017 r. i podjęte dopiero 31 października 2017 r. Sąd zważył, że w tym czasie organ rentowy 31 października 2017 r. podpisał z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę nr (...) o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek w ogólnej kwocie 352.198,33 zł na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na podstawie tej umowy uznał kwotę należności 352.198,33 zł i zobowiązał się do opłacania poszczególnych rat należności z tytułu składek w terminach i wysokości wynikających z harmonogramu spłat. Należności obejmowały składki na ubezpieczenia społeczne za okresy począwszy od 08/2007-12/2007 itd., na ubezpieczenie zdrowotne za okresy począwszy od 10/2006-04/2007, na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okresy począwszy od 04/2008.

Wynikające z umowy ratalnej i decyzji o odpowiedzialności członków zarządu rozbieżności co do wysokości zadłużenia istniejącego w okresie pełnienia przez P. S. i T. S. funkcji członków zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., powodowały, że zachodziła konieczność powołania na tę okoliczność dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości. Biegły

na podstawie złożonych przez organ rentowy rozliczeń składek i dowodów wpłat przedłożonych do akt sprawy przez odwołujących ustalił, że rozliczenia dokonywane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych były nieprawidłowe. Wątpliwości biegłej wzbudziły dokonywane naliczenia i rozliczenia części kosztów egzekucyjnych dotyczące składek uiszczonych kilka lat wcześniej, a także księgowanie kosztów egzekucyjnych w 2018 r. jako dotyczące składek za lata wcześniejsze i jednocześnie rozliczanie ich z wpłatami dokonanyymi w okresach wcześniejszych. Organ rentowy koszty egzekucyjne dotyczące 2007 r. księgował w 2018 r. i rozlicza je z wpłatą z 2009 r. Organ rentowy naliczał koszty egzekucyjne w przypadku składki opłaconej 13 dni po terminie po 12 latach od jej uiszczenia. Zdaniem biegłej niezrozumiałe jest pojawienie się starszych zaległości aniżeli te uwzględnione w umowie o rozłożeniu zaległości płatnika na raty. Reasumując biegła stwierdziła, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w sposób nieprawidłowy dokonał rozliczenia składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych uiszczonych przez Spółkę od listopada 2002 roku do marca 2019 roku.

Stosownie do art. 7 k.p.a. i 77 k.p.a. w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli, a organ był obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Przepisy te wyrażają zasadę prawdy obiektywnej, z której wynika obowiązek organu do wyczerpującego zbadania wszystkich okoliczności faktycznych związanych z określoną sprawą. Dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego urzeczywistnia się poprzez nałożenie na organ obowiązku wyczerpującego zebrania i zbadania całego materiału dowodowego, a następnie dokonanie oceny znaczenia i wartości tego materiału i oceny czy dana okoliczność została udowodniona.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, zdaniem Sądu Okręgowego, w toku przedmiotowego postępowania organ rentowy nie wyjaśnił dokładnie stanu faktycznego sprawy bowiem szereg rozbieżności na które wskazała w opinii biegła kwalifikuje zaskarżone decyzje do uznania ich za wydane z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym a mianowicie art. 7 k.p.a. i art. 77 k.p.a.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. Sąd uchylił zaskarżone decyzje i przekazał sprawę do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., o czym orzekł w sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy orzekł w pkt 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 265), według stanu obowiązującego w dacie wniesienia odwołania zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz P. S. i (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwoty po 5.400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.